

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 10. sierpnia 1907.

Treść: (№ 192—195.) 192. Rozporządzenie, dotyczące się oznaczenia zakresu działania i czynności urzędowej instruktorów stowarzyszeń. — 193. Rozporządzenie, dotyczące oznaczenia tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa stwierdzające ukończenie ze skutkiem takiego zakładu zastępują całkiem lub częściowo dowód należytego ukończenia nauki, względnie dowód przepisanej służby w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym. — 194. Rozporządzenie, zawierające oznaczenie przemysłów rękodzielniczych, popolicie przez kobiety uprawianych. — 195. Rozporządzenie, zawierające oznaczenie czasu, w ciągu którego istniejące przy stowarzyszeniach przemysłowych kasy chorych dla uczniów przekształcić się mają w myśl przepisów ustawy z dnia 5. lutego 1907.

192.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 26. lipca 1907,

tyczące się oznaczenia zakresu działania i czynności urzędowej instruktorów stowarzyszeń.

Na zasadzie postanowień §u 127. *a* ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacji przemysłowej, oznacza się zakres działania i czynność urzędową instruktorów stowarzyszeń, jak następuje:

§ 1.

Instruktorzy stowarzyszeń są ustawowo powołanymi doradcami stowarzyszeń przemysłowych i ich związków.

Zadaniem ich jako takich będzie w pierwszej linii udzielanie tym korporacjom rady i poparcia, aby mogły osiągnąć cele ustawą im wytyczone.

§ 2.

Z pomiędzy celów, stowarzyszeniom ustawą przepisanych, instruktorzy stowarzyszeń winni przede wszystkim mieć na oku popieranie wspólnych

interesów członków i osób należących do stowarzyszeń przez zakładanie w stowarzyszeniach urzędzeń i przedsiębiorstw po myśli §§ 114., ust. 1. i 2., 115. *a*, 115. *b* do 115. *e*, 115. *w*, 115. *x* i 116. ordynacji przemysłowej.

Szczególniejszą uwagę poświęcić mają działalności stowarzyszeń przemysłowych na polu ekonomicznem, przyczem stosować się będą do osobnych przepisów wydanych dla organów popierania przemysłu w Ministerstwie handlu.

§ 3.

Obowiązkiem instruktorów stowarzyszeń będzie starać się przy przestrzeganiu prawideł zawartych w §§ 106., 109., 110., 111., 111. *a* i 112. ordynacji przemysłowej, o zakładanie nowych, racye bytu mających stowarzyszeń i o odpowiednie przekształcenie istniejących, jednak wadliwie ukonstytuowanych korporacji tego rodzaju, przyczem uwzględnić będą starannie istniejące w danym razie szczególniejsze stosunki. Tak samo winni instruktorzy stowarzyszeń popierać tworzenie związków stowarzyszeń (§ 130. *c* ordynacji przemysłowej), tudzież zakładanie humanitarnych, ekonomicznych i innych instytucji związkowych (130. *d* ordynacji przemysłowej).

§ 4.

Instruktorzy stowarzyszeń mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w obradach wydziałów

związków powiatowych, tworzących po myśli § 130. i ordynacji przemysłowej radę przyboczną władzy przemysłowej.

§ 5.

Instruktorzy stowarzyszeń mają we wszystkich swych czynnościach utrzymywać jak najściślejszy stosunek z politycznymi władzami krajowymi jak i władzami przemysłowymi I. instancji i informować się we wszystkich ważnych sprawach, dotyczących się ich służby co do intencji tych władz.

Władze przemysłowe mogą w sprawach dotyczących się stowarzyszeń dawać się w poszczególnych przypadkach zastępować przez instruktorów stowarzyszeń, jeżeli inna jaka ważna czynność służbowa nie stoi tym instruktorom na przeszkodzie. W przypadkach ważnych należy do tego zasięgnąć pozwolenia Ministra handlu.

§ 6.

W razie, gdyby instruktorzy stowarzyszeń przy spełnianiu zadań przydzielonych im w § 127. a ordynacji przemysłowej zrobili niekorzystne spostrzeżenia, odnoszące się do działalności stowarzyszeń i ich związków, winni przedewszystkiem przez pouczenie i informację usiłować usunąć dotyczące niewłaściwości. Jeżeli usiłowania te okażą się bezskuteczne, winni donieść o tem władzy przemysłowej, która ze swej strony obowiązana jest podać do wiadomości instruktorów stowarzyszeń zarządzenia przez nią na te doniesienia wydane.

§ 7.

Przed ustanowieniem komisarzy dla stowarzyszenia winna władza przemysłowa porozumieć się z instruktorem stowarzyszenia.

Komisarze stowarzyszenia obowiązani są o ewentualnych niekorzystnych spostrzeżeniach co do czynności stowarzyszenia zawiadomić natychmiast instruktora stowarzyszenia, by mu dać sposobność wpłynięcia na usunięcie tych nieprawidłowości. Gdyby się wpływ ten okazał bezskutecznym, należy donieść o tem władzy przemysłowej.

Instruktorowi stowarzyszeń zastrzega się prawo korzystania za pośrednictwem władzy przemysłowej z pomocy komisarzy stowarzyszeń, celem spełnienia zadań, leżących w zakresie jego obowiązków.

§ 8.

We wszystkich sprawach odnoszących się do popierania przemysłu winni instruktorzy stowarzyszeń porozumiewać się z odnośnymi organami i instytucjami.

§ 9.

Instruktorzy stowarzyszeń powinni także znosić się z izbami handlowymi i przemysłowymi w sprawach dotyczących się stowarzyszeń w odnośnych okręgach izb i z dostarczanych przez te izby środków pomocniczych dla zrozumienia życia stowarzyszeń (sprawozdania roczne i pięcioletnie, protokoły z posiedzeń, kataster przemysłowy i kataster stowarzyszeń itd.) robić odpowiedni użytek.

§ 10.

Z czynności swojej i spostrzeżeń mają instruktorzy stowarzyszeń składać Ministrowi handlu sprawozdania a jeżeli potrzeba, przedkładać propozycje i wnioski.

Minister handlu może instruktorom stowarzyszeń poruczyć przeprowadzenie szczególniejszych, do stowarzyszeń odnoszących się dochodzeń.

§ 11.

Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem 16. sierpnia 1907. Z tym samym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie ministerjalne z dnia 31. maja 1899, Dz. u. p. Nr. 98., dotyczące ustanowienia instruktorów stowarzyszeń.

Bienerth wlr.

Forst wlr.

183.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 27. lipca 1907,

dotyczące oznaczenia tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa stwierdzające ukończenie ze skutkiem takiego zakładu zastępują całkiem lub częściowo dowód należytego ukończenia nauki, względnie dowód przepisanej służby w charakterze czeladnika w przemyśle rękodzielniczym.

Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacji przemysłowej, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Świadectwa ukończenia ze skutkiem niżej oznaczonych przemysłowych zakładów naukowych

zastępują dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia na czeladnika, względnie egzamin na czeladnika) celem rozpoczęcia w swoim czasie tych przemysłów rękodzielniczych, które w szkołach tych stanowią przedmiot praktycznej nauki i zawodowego wykształcenia co najmniej przez dwa lata szkolne.

Zakładami tymi są:

I. Przemysłowe rządowe zakłady naukowe:

- a) zakłady przemysłowe centralne;
- b) rządowe szkoły przemysłowe i pokrewne tymże zakłady;
- c) szkoły rzemiosła budowlanego i artystycznego, szkoły rzemiosła budowlanego i rządowe szkoły rzemieślnicze;
- d) szkoły zawodowe i warsztaty naukowe dla poszczególnych gałęzi przemysłu.

II. Następujące, nie rządowe przemysłowe zakłady naukowe:

1. krajowa szkoła zawodowa dla przemysłu ceramicznego w Kołomyi;
2. prywatny warsztat naukowy dla przemysłu żelaznego i stalowego w Waidhofen nad Ybbs;
3. zawodowa szkoła terminatorów przy warsztatach kolei państwowych we Lwowie;
4. szkoła rzemieślnicza Salezjanów w Oświęcimiu;
5. krajowa szkoła zawodowa stolarstwa i tokarstwa w Stanisławowie;
6. warsztat dla nauki stolarstwa w Kalwarii Zebrzydowskiej;
7. prywatna szkoła zawodowa tokarstwa w Malborghet;
8. krajowy warsztat naukowy dla szewców w Starym Sączu;
9. warsztat naukowy koszykarski w Senftenbergu;
10. oddziały dla koszykarstwa i szrotkarstwa przy zakładzie dla zabezpieczenia i zatrudnienia dorosłych ślepych w Czechach z siedzibą w Pradze;
11. oddziały dla koszykarstwa i szrotkarstwa w c. k. Instytucie dla ślepych we Wiedniu;
12. oddziały dla koszykarstwa i szrotkarstwa przy izraelskim Instytucie dla ślepych we Wiedniu;
13. oddziały dla koszykarstwa i szrotkarstwa przy niższo-austriackim krajowym zakładzie dla ślepych w Purkersdorfie;

14. oddziały dla koszykarstwa i szrotkarstwa przy sycyjskim zakładzie ślepych (Odilien-Blindenanstalt) w Gracu.

W świadectwach odejścia wyżej podanych zakładów umieścić należy — jeżeli tylko dopełniony jest oznaczony w ustępie 1. tego paragrafu warunek pod względem praktycznej nauki i zawodowego wykształcenia przez co najmniej dwa lata szkolne — następującą klauzulę:

„Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193., świadectwo niniejsze zastępuje dla przemysłu dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia, względnie egzamin na czeladnika)“.

§ 2.

Jeżeli w jednym z zakładów naukowych, w § 1. tego rozporządzenia oznaczonych, udzielaną jest nauka praktyczna przemysłu zastąpionego w dotyczącym zakładzie przez co najmniej trzy lata szkolne, w takim razie świadectwa ukończenia ze skutkiem takiego zakładu zastępują dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia, względnie egzamin na czeladnika) a nadto zniża się przepisane w § 14. ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dla rozpoczęcia dotyczącego przemysłu rękodzielniczego, co najmniej trzyletnie zajęcie w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego na jeden rok.

W odnośnych świadectwach odejścia umieścić należy następującą klauzulę:

„Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193., świadectwo to zastępuje dla przemysłu dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia, względnie egzamin na czeladnika) i uprawnia w razie dopełnienia ogólnych wymogów ustawy, tudzież złożenia równocześnie dowodu jednorocznego zajęcia w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego, do rozpoczęcia i samoistnego uprawiania tego przemysłu.“

§ 3.

Jeżeli w jednym z przemysłowych zakładów naukowych, w § 1. tego rozporządzenia oznaczonych, udzielaną jest przez co najmniej dwa lata szkolne (lub cztery, chociażby i nie po sobie następujące kursa) nauka praktyczna przemysłu zastąpionego w dotyczącym zakładzie i jeżeli przed wstąpieniem do zakładu uczniowie co najmniej dwuletnią praktykę z dotyczącego przemysłu odbyli, w takim

razie świadectwa ukończenia ze skutkiem takiego zakładu zastępują dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia, względnie egzamin na czeladnika) a nadto niża się przepisane w § 14. ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dla rozpoczęcia dotyczącego przemysłu rękodzielniczego, co najmniej trzyletnie zajęcie w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego na jeden rok.

Odnosne świadectwa odejścia opatrzyć należy następującą klauzulą:

„Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193., świadectwo to zastępuje dla przemysłu dowód należytego ukończenia nauki (świadectwo wyzwolenia, względnie egzamin na czeladnika) i uprawnia w razie uzupełnienia ogólnych wymogów ustawy, tudzież złożenia równocześnie dowodu jednorocznego zajęcia w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego do rozpoczęcia i samoistnego wykonywania tego przemysłu.“

§ 4.

Ci pomocnicy, którzy po należytem ukończeniu nauki albo po ukończeniu zastępującego ją przemysłowego zakładu naukowego (§ 1. tego rozporządzenia) uczęszczają przez co najmniej jeden rok szkoły (lub dwa, chociażby nie następujące po sobie półroczna) do dziennej szkoły przemysłowego zakładu naukowego celem dalszego kształcenia się w swoim przemyśle, mają wykazać się celem rozpoczęcia i samoistnego wykonywania dotyczącego przemysłu rękodzielniczego zamiast przepisanego trzyletniego przynajmniej zajęcia, tylko zajęcie jednoroczne w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego.

W odnośnych świadectwach zakładu umieścić należy następującą klauzulę:

„Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193., świadectwo to uprawnia w razie, jeżeli ogólne wymogi ustawy zostaną dopełnione a równocześnie dowód jednorocznego zajęcia w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego zostanie złożony, do rozpoczęcia i samoistnego uprawiania przemysłu“

§ 5.

Czeladników, którzy po należytem ukończeniu nauki uczęszczali jako uczniowie zwyczajni do szkoły dziennej przemysłowego zakładu naukowego celem dalszego kształcenia się w swoim przemyśle

przynajmniej przez trzy lata szkolne, uważa się celem rozpoczęcia i samoistnego wykonywania tego przemysłu od wykazania kilkuletniego zajęcia w charakterze pomocnika (czeladnika), względnie robotnika fabrycznego.

Odnosne świadectwa zakładu opatrzyć należy następującą klauzulą:

„Na zasadzie § 14. a ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., i rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 193., uprawnia to świadectwo w razie, jeżeli ogólne wymogi ustawy zostaną dopełnione a równocześnie przedłożony zostanie dowód należytego ukończenia nauki, do rozpoczęcia i samoistnego wykonywania przemysłu“

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej równocześnie z ustawą z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacji przemysłowej.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 3. września 1906, Dz. u. p. Nr. 197., i z dnia 1. maja 1907, Dz. u. p. Nr. 123., tyjące się oznaczenia tych przemysłowych zakładów naukowych, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych.

Fort wtr.

Marchet wtr.

194.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 2. sierpnia 1907,

zawierające oznaczenie przemysłów rękodzielniczych, pospolicie przez kobiety uprawianych.

§ 1.

Na zasadzie § 14. d, ustępu 2., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacji przemysłowej, uznaje się następujące przemysły rękodzielnicze za takie, które pospolicie przez kobiety są wykonywane:

1. hafciarstwo złotem, srebrem i perłami (§ 1., punkt 32., powołanej ustawy);

2. krawiectwo ograniczone do sukien damskich i dziecięcych (§ 1., punkt 35. i § 14. d, ustęp 3., powołanej ustawy);

3. modniarstwo. (§ 1., punkt 41. powołanej ustawy);

4. wyrób sztucznych kwiatów i wyrób ozdób z piór (§ 1., punkt 42., powołanej ustawy).

§ 2.

Do rozpoczęcia przemysłów oznaczonych w § 1. pod punktami 1., 3. i 4. może kobieta zgłaszająca się do samoistnego wykonywania takiego przemysłu złożyć dowód uzdolnienia także w sposób inny, jak w §§ 14. i 14. a powołanej ustawy przepisany.

W jaki zaś sposób dowód ten ma być złożony, pozostawia się wolnemu uznaniu władzy przemysłowej, która przedtem wysłucha dotyczące stowarzyszenie.

§ 3.

W przypadku, gdy kobiety składać mają dowód uzdolnienia celem rozpoczęcia przemysłu krawieckiego ograniczonego do sukien damskich i dziecięcych, stosować należy postanowienia § 14. d, ustęp 3. do 5., powołanej ustawy.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej równocześnie z ustawą z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26.

Bienerth wlr.

Fořt wlr.

195.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 4. sierpnia 1907,

zawierające oznaczenie czasu, w ciągu którego istniejące przy stowarzyszeniach przemysłowych kasy chorych dla uczniów przekształcić się mają w myśl przepisów ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26.

Na zasadzie § 121. i, ustępu 4., ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26., dotyczącej zmiany i uzupełnienia ordynacyi przemysłowej, postanawia się, że istniejące przy stowarzyszeniach przemysłowych kasy chorych dla uczniów przekształcić się mają do dnia 31 grudnia 1907 w myśl przepisów powołanej ustawy, w przeciwnym zaś razie przekształcenie to przeprowadzi polityczna władza krajowa z urzędu.

Fořt wlr.

